

บทที่ ๓

วิธีการดำเนินการวิจัย

การวิจัยเรื่อง “ภาวะผู้นำในการบริหารงานตามหลักสัปปุริสธรรมของผู้บริหารองค์การบริหารส่วนตำบลบึงน้ำเต้า อำเภอลำลูกเหล็ก จังหวัดเพชรบูรณ์” ผู้วิจัยได้ดำเนินการศึกษาดังต่อไปนี้

- ๓.๑ รูปแบบการวิจัย
- ๓.๒ ประชากรกลุ่มตัวอย่าง และผู้ให้ข้อมูลสำคัญ
- ๓.๓ เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย
- ๓.๔ การเก็บรวบรวมข้อมูล
- ๓.๕ การวิเคราะห์ข้อมูล และสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

๓.๑ รูปแบบการวิจัย

งานวิจัยเรื่อง “ภาวะผู้นำในการบริหารงานตามหลักสัปปุริสธรรมของผู้บริหารองค์การบริหารส่วนตำบลบึงน้ำเต้า อำเภอลำลูกเหล็ก จังหวัดเพชรบูรณ์” เป็นการวิจัยแบบผสมวิธี (Mixed Method Research) ระหว่างการวิจัยเชิงปริมาณ (Quantitative Research) โดยใช้วิธีการวิจัยเชิงสำรวจ (Survey Research) จากแบบสอบถาม (Questionnaire) และการวิจัยเชิงคุณภาพ (Qualitative Research) โดยการสัมภาษณ์เชิงลึก (In-depth Interview) กับผู้ให้ข้อมูลสำคัญ (Key Informants) เพื่อสนับสนุนข้อมูลเชิงปริมาณ

๓.๒ ประชากรกลุ่มตัวอย่าง และผู้ให้ข้อมูลสำคัญ

๓.๒.๑ ประชากรกลุ่มตัวอย่าง

๑. ประชากร (Population) ได้แก่ ประชาชนผู้มีสิทธิ์เลือกตั้งในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลบึงน้ำเต้า อำเภอลำลูกเหล็ก จังหวัดเพชรบูรณ์ ซึ่งมีจำนวน ๖,๔๐๑ จากจำนวนประชากรทั้งหมดนี้มีประชากรกลุ่มตัวอย่าง จำนวน ๓๗๖ คน

๒. กลุ่มตัวอย่าง (Sample) ผู้วิจัยกำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่าง (Sample Size) และวิธีการสุ่มกลุ่มตัวอย่าง (Sampling) ดังนี้

ขนาดกลุ่มตัวอย่าง (Sample Size) กลุ่มตัวอย่างได้มาจากประชาชนจำนวน ๖,๔๐๑ คน ที่ได้จากสูตร Taro Yamane ซึ่งใช้ระดับความคลาดเคลื่อน ๐.๐๕ ดังนี้

$$n = \frac{N}{1 + N(e)^2}$$

โดย N = คือ จำนวนประชากรทั้งหมด
 e = คือ ความคลาดเคลื่อนที่ยอมรับได้
 n = คือ จำนวนกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรทั้งหมด ๖,๔๐๑ คน เมื่อแทนค่าในสูตรจะได้ดังนี้

$$n = \frac{6401}{1 + 6401(0.05)^2}$$

$$n = \frac{6401}{1 + 16.0025}$$

$$n = \frac{6401}{17.0025}$$

$$n = 376.474 \text{ คน}$$

เพราะฉะนั้นจำนวนกลุ่มตัวอย่าง เท่ากับ ๓๗๖ คน

วิธีการสุ่มตัวอย่าง (Sampling) การสุ่มตัวอย่างใช้หลักการสุ่มแบบ แบ่งชั้นตอนดังนี้

กำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างเป็นสัดส่วน โดยพิจารณาจากจำนวนประชากร เพื่อให้ได้ข้อมูลมีลักษณะการกระจาย ให้สัมพันธ์กับสัดส่วนของประชากร โดยทำการสุ่มแบบแบ่งชั้น (Stratified random sampling) โดยใช้ประชาชน ในองค์การบริหารส่วนตำบลบุงน้ำเต้า อำเภอหล่มสัก จังหวัดเพชรบูรณ์ เป็นระดับในการสุ่มกลุ่มตัวอย่าง ๆ เป็นสัดส่วนโดยใช้สูตร ดังนี้

$$\text{จำนวนตัวอย่างในแต่ละชั้น} = \frac{\text{จำนวนตัวอย่างทั้งหมด} \times \text{จำนวนประชากรในแต่ละชั้น}}{\text{จำนวนประชากรทั้งหมด}}$$

จากสูตรจะได้ประชากรที่เป็นกลุ่มตัวอย่างในแต่ละชั้นของของประชากร ในองค์การบริหารส่วนตำบลบุงน้ำเต้า อำเภอหล่มสัก จังหวัดเพชรบูรณ์ รวบรวมรายละเอียดดังตารางที่ ๓.๑

ตารางที่ ๓.๑ จำนวนประชากร และกลุ่มตัวอย่างประชากร ในองค์การบริหารส่วนตำบลบุงน้ำเต้า อำเภอหล่มสัก จังหวัดเพชรบูรณ์

หมู่บ้านในอบต. บุงน้ำเต้า	ประชากร	กลุ่มตัวอย่าง
๑. หมู่บ้านบุงน้ำเต้า	๕๓๖	๓๑
๒. หมู่บ้านธารทิพย์	๓๔๖	๒๐
๓. หมู่บ้านธารทิพย์	๓๕๒	๒๑
๔. หมู่บ้านห้วยคนทา	๖๐๔	๓๕
๕. หมู่บ้านธารทิพย์	๓๑๙	๑๙
๖. หมู่บ้านบุงน้ำเต้า	๖๒๘	๓๗
๗. หมู่บ้านธารทิพย์	๓๗๓	๒๒
๘. หมู่บ้านถ้ำสมบัติ	๔๘๙	๒๙
๙. หมู่บ้านห้วยคนทา	๕๒๗	๓๑
๑๐. หมู่บ้านธารทิพย์	๔๘๒	๒๘
๑๑. หมู่บ้านธารทิพย์	๕๐๙	๓๐
๑๒. หมู่บ้านเนินสะอาด	๑,๒๓๖	๗๓
รวม	๖,๕๐๑	๓๗๖

๓.๒.๒ ผู้ให้ข้อมูลสำคัญ

ผู้วิจัยทำการสัมภาษณ์เชิงลึก (In-depth Interview) ผู้ให้ข้อมูลสำคัญจำนวน ๙ รูป หรือคน ได้แก่

- | | |
|------------------------------|---|
| ๑. พระครูบวรพัชรโสภิต | ตำแหน่ง เจ้าคณะตำบลบุงน้ำเต้า |
| ๒. พระอธิการบุญเรือง เตชธมโม | ตำแหน่ง เจ้าอาวาสวัดธารทิพย์ ตำบลบุงน้ำเต้า |
| ๓. นายมานิต สุขห่อง | ตำแหน่ง กำนันตำบลบุงน้ำเต้า |
| ๔. นายอุดม เศษโพธิ์ | ตำแหน่ง ผอ. มหาวิทยาลัยรามคำแหง สาขาวิทยบริการเฉลิมพระเกียรติจังหวัดเพชรบูรณ์ |
| ๕. นายรุ่งศักดิ์ ศุภศิริ | ตำแหน่ง ผอ. โรงเรียนบ้านธารทิพย์ ตำบลบุงน้ำเต้า |
| ๖. นายบุญมาก มหาชัย | ตำแหน่ง ผู้ใหญ่บ้านเนินสะอาด ตำบลบุงน้ำเต้า |
| ๗. นายสุริยา เปลี่ยนพุ่ม | ตำแหน่ง ผู้ใหญ่บ้านถ้ำสมบัติ ตำบลบุงน้ำเต้า |
| ๘. นางไกล่รุ่ง สมนเทียนวัด | ตำแหน่ง ครูโรงเรียนบ้านดงน้ำเต้า |
| ๙. นายไกรเวทย์ จันทร์คำ | ตำแหน่ง อดีตกำนันตำบลบุงน้ำเต้า |

๓.๓ เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยประกอบด้วย

๓.๓.๑ แบบสอบถาม

๑. ศึกษาวิธีการสร้างแบบสอบถามที่ใช้ในการเก็บข้อมูลจากเอกสาร ตำรา และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง เพื่อเป็นแนวทางในการกำหนดกรอบความคิดในการสร้างแบบสอบถาม

๒. ศึกษาแนวคิดทฤษฎี และเอกสารการวิจัยต่างๆ ที่เกี่ยวข้อง โดยพิจารณาถึงรายละเอียดต่าง ๆ เพื่อให้ครอบคลุมวัตถุประสงค์ของการวิจัยที่กำหนดไว้

๓. ขอคำแนะนำจากอาจารย์ที่ปรึกษาเพื่อใช้เป็นแนวทางในการสร้างแบบสอบถาม

๔. สร้างแบบสอบถามให้ครอบคลุมวัตถุประสงค์ของการวิจัยเพื่อใช้เป็นเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล

๕. นำเสนอร่างแบบสอบถามต่ออาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ และผู้เชี่ยวชาญเพื่อตรวจสอบ และปรับปรุงแก้ไข

๖. นำแบบสอบถามไปทดลองใช้ (Try out) กับประชากรที่มีลักษณะใกล้เคียงกลุ่มตัวอย่าง เพื่อหาค่าความเชื่อมั่น (Reliability) แล้วนำเสนออาจารย์ที่ปรึกษา

๗. จัดพิมพ์แบบสอบถามฉบับจริง และนำไปแจกกับกลุ่มตัวอย่างในการวิจัย

๘. รวบรวมแบบสอบถาม แล้วนำมาวิเคราะห์

๓.๓.๒ แบบสัมภาษณ์

๑. ศึกษาวิธีสร้างแบบสัมภาษณ์ที่ใช้ในการเก็บข้อมูลจากเอกสาร ตำรา และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง เพื่อเป็นแนวทางในการกำหนดกรอบแนวคิดในการสร้างแบบสัมภาษณ์

๒. ศึกษาแนวคิดทฤษฎี และเอกสารการวิจัยต่างๆ ที่เกี่ยวข้อง โดยพิจารณาถึงรายละเอียดต่าง ๆ เพื่อให้ครอบคลุมวัตถุประสงค์ของการวิจัยที่กำหนดไว้

๓. ขอคำแนะนำจากอาจารย์ที่ปรึกษา เพื่อใช้เป็นแนวทางในการสร้างแบบสัมภาษณ์

๔. สร้างแบบสอบถามให้ครอบคลุมวัตถุประสงค์ของการวิจัยเพื่อใช้เป็นเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูลจากผู้ให้ข้อมูลสำคัญ (Key Informant) เพื่อนำมาวิเคราะห์

๓.๔ การเก็บรวบรวมข้อมูล

๓.๔.๑ การเก็บรวบรวมข้อมูลจากแบบสอบถาม

ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลมีขั้นตอน ดังนี้

๑. ขอหนังสือจากผู้อำนวยการหลักสูตรพุทธศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย วิทยาลัยสงฆ์นครสวรรค์ เพื่อขอความอนุเคราะห์ในการตอบแบบสอบถามจากประชากรกลุ่มตัวอย่างในพื้นที่องค์การบริหารส่วนตำบลบุงน้ำเต้า อำเภอหล่มสัก จังหวัดเพชรบูรณ์

๒. นำแบบสอบถามฉบับสมบูรณ์ไปเก็บข้อมูลกับประชากรในองค์การบริหารส่วนตำบลบุงน้ำเต้า อำเภอหล่มสัก จังหวัดเพชรบูรณ์ ที่เป็นกลุ่มตัวอย่างจำนวน ๓๗๖ ชุด และเก็บแบบสอบถามคืนด้วยตนเอง แล้วนำมาตรวจสอบความถูกต้อง

๓. นำข้อมูลที่ได้ไปวิเคราะห์ และประมวลผล โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป เพื่อการวิจัยทางสังคมศาสตร์ต่อไป

๓.๔.๒ การเก็บรวบรวมข้อมูลจากแบบสัมภาษณ์

ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลมีขั้นตอน ดังนี้

๑. ขอหนังสือจากผู้อำนวยการหลักสูตรพุทธศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย วิทยาลัยสงฆ์นครสวรรค์ ถึงผู้ให้ข้อมูลสำคัญ (Key Informants) เพื่อขอความอนุเคราะห์ในการให้สัมภาษณ์

๒. ทำการนัดวัน เวลา และสถานที่กับผู้ให้ข้อมูลสำคัญ (Key Informants) เพื่อสัมภาษณ์ตามที่กำหนดไว้

๓. ดำเนินการสัมภาษณ์ตามวัน เวลา และสถานที่ที่กำหนดไว้ จนครบทุกประเด็น โดยขออนุญาตใช้วิธีการจดบันทึก และการบันทึกเสียงประกอบการสัมภาษณ์

๔. นำข้อมูลที่ได้มารวบรวม เพื่อวิเคราะห์โดยวิธีการที่เหมาะสม และนำเสนอต่อไป

๓.๕ การวิเคราะห์ข้อมูล

๓.๕.๑ การวิเคราะห์ข้อมูลจากแบบสอบถาม

ผู้วิจัยวิเคราะห์ข้อมูลจากแบบสอบถามโดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป เพื่อการวิจัยทางสังคมศาสตร์ โดยใช้สถิติ ดังนี้

สถิติพรรณนา (Descriptive Statistics) สำหรับอธิบายลักษณะทั่วไปของกลุ่มตัวอย่าง และพรรณนา ภาวะผู้นำในการบริหารงานตามหลักสัปปริสธรรมของผู้บริหารองค์การบริหาร

ส่วนตำบลบึงน้ำเต้า อำเภอหล่มสัก จังหวัดเพชรบูรณ์สถิติที่ใช้ คือ ค่าความถี่ (Frequency), ค่าร้อยละ (Percentage), ค่าเฉลี่ย (Mean) และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation)

สถิติอนุมาน (Inferential Statistics) ใช้สำหรับทดสอบสมมติฐาน เพื่อเปรียบเทียบภาวะผู้นำในการบริหารงานตามหลักสัปปุริสธรรมของผู้บริหารองค์การบริหารส่วนตำบลบึงน้ำเต้า อำเภอหล่มสัก จังหวัดเพชรบูรณ์ โดยจำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคล สถิติที่ใช้คือ การทดสอบค่าที (t-test) ในกรณีตัวแปรต้นสองกลุ่ม และการทดสอบค่าเอฟ (F-Test) ด้วยวิธีการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One Way ANOVA) ในกรณีตัวแปรต้นตั้งแต่สามกลุ่มขึ้นไป เมื่อพบว่ามีความแตกต่างจะทำการเปรียบเทียบความแตกต่างค่าเฉลี่ยเป็นรายคู่ ด้วยวิธีผลต่างเป็นสำคัญน้อยที่สุด (Least Significant Difference : LSD.)

การวิเคราะห์ข้อมูลจากแบบสอบถามปลายเปิด (Open ended Question) วิเคราะห์โดยใช้เทคนิคการวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis Technique) ประกอบบริบทนำเสนอเป็นความเรียงประกอบตาราง โดยการแจกแจงความถี่ของผู้ตอบคำถามปลายเปิด

๓.๕.๒ การวิเคราะห์ข้อมูลจากแบบสัมภาษณ์

ผู้วิจัยวิเคราะห์ข้อมูลจากแบบสัมภาษณ์โดยวิธีการ ดังนี้

๑. นำข้อมูลที่ได้จากการสัมภาษณ์มาถอดเสียง และบันทึกเป็นข้อความ
๒. นำข้อมูลที่ได้จากการสัมภาษณ์ และบันทึกมาจำแนกเป็นประเด็น และเรียบเรียงเฉพาะประเด็นที่เกี่ยวข้องกับวัตถุประสงค์การวิจัย
๓. วิเคราะห์คำให้สัมภาษณ์ของผู้ให้ข้อมูลสำคัญตามวัตถุประสงค์การวิจัย โดยใช้เทคนิคการวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis Technique) ประกอบบริบท (Context)
๔. สังเคราะห์ข้อมูลตามวัตถุประสงค์การวิจัย และนำเสนอต่อไป